Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 65. posiedzeniu Senatu
w dniu 24 września 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej oraz do ministra finansów i gospodarki Andrzeja Domańskiego

Szanowna Pani Minister! Szanowny Panie Ministrze!

Od wielu lat jednym z najważniejszych wyzwań społecznych i demograficznych w Polsce pozostaje pogarszająca się sytuacja młodych rodzin. Coraz więcej młodych ludzi odkłada decyzję o założeniu rodziny lub posiadaniu dzieci z powodu trudności mieszkaniowych oraz dostępności opieki żłobkowej.

Wysokie ceny mieszkań, rosnące koszty najmu oraz trudności w uzyskaniu zdolności kredytowej sprawiają, że dla wielu młodych małżeństw własne mieszkanie staje się dobrem praktycznie nieosiągalnym. Według publikowanych analiz znaczna część młodych Polaków uważa obecnie zakup mieszkania za trudny do zrealizowania, a brak stabilnego lokum staje się jedną z głównych przyczyn odkładania decyzji o rodzicielstwie.

Eksperci alarmują również, że problemem pozostaje niewystarczająca liczba mieszkań dostępnych cenowo dla rodzin o przeciętnych dochodach, szczególnie w większych miastach i rozwijających się ośrodkach regionalnych.

Drugim niezwykle istotnym problemem zgłaszanym przez młodych rodziców jest ograniczona dostępność miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych. W wielu gminach liczba miejsc nadal nie odpowiada rzeczywistym potrzebom mieszkańców. Rodzice często zmuszeni są do wielomiesięcznego oczekiwania na miejsce dla dziecka albo ponoszenia bardzo wysokich kosztów prywatnej opieki. Sytuacja ta utrudnia powrót młodych matek do aktywności zawodowej i wpływa na pogorszenie sytuacji ekonomicznej rodzin.

W debacie publicznej coraz częściej podkreśla się, że polityka prorodzinna nie może ograniczać się wyłącznie do świadczeń finansowych, lecz powinna obejmować wsparcie w zakresie mieszkalnictwa oraz opieki nad młodszymi dziećmi.

W związku z tym zwracam się do Pani Minister i do Pana Ministra z prośbą o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakie działania planuje obecnie rząd w celu zwiększenia dostępności mieszkań dla młodych rodzin, szczególnie mieszkań o umiarkowanych kosztach zakupu lub wynajmu?
2. Czy planowane są nowe programy wspierające budownictwo społeczne i komunalne skierowane do młodych ludzi?
3. Jakie działania podejmowane są w celu zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych, zwłaszcza na terenie mniejszych miast i gmin?
4. Czy ministerstwo analizuje wpływ problemów mieszkaniowych i ograniczonej dostępności opieki żłobkowej na sytuację demograficzną w kraju?
5. Czy przewidywane są dodatkowe mechanizmy wsparcia dla samorządów realizujących inwestycje w zakresie żłobków i mieszkań dla rodzin?

Zapewnienie młodym rodzicom poczucia stabilizacji, bezpieczeństwa mieszkaniowego oraz dostępu do opieki nad najmłodszymi dziećmi powinno stanowić jeden z najważniejszych priorytetów polityki państwa. Od skuteczności działań podejmowanych w tych obszarach zależy nie tylko jakość życia wielu polskich rodzin, lecz także przyszłość demograficzna i społeczna naszego kraju. Dlatego konieczne jest podejmowanie konsekwentnych i długofalowych działań wspierających młode pokolenie Polaków w budowaniu stabilnej przyszłości.

Stanisław Pawlak